

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătorei Edineț, sediul Central din 20 aprilie 2021 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2021, în cauza penală în privința lui,

Palamari Vitali xxxxxxxxxxxx, născută la
xxxxxxxx, originar și domiciliat în xxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 02.04.2021 – 20.04.2021;

Instanța de apel: 21.05.2021 – 29.06.2021;

Instanța de recurs: 12.08.2021 – 10.11.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Edineț, sediul Central din 20 aprilie 2021, Palamari Vitali a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.2 lit. c), d) și art.186 alin.2 lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa:

- pe art.186 alin.2 lit. c), d) Cod penal (episodul din intervalul de timp decembrie 2019 - octombrie 2020) sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an închisoare;

- pe art.186 alin.2 lit. c), d) Cod penal (episodul din noaptea de 20.10.2020 spre 21.10.2020), sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an.

În conformitate cu art.84 alin.1 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor penale aplicate, lui Palamari Vitali i-a fost stabilită pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an (șase) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea de la Palamari Vitali în beneficiul lui Danicov Victor prejudiciul material cauzat prin infracțiune estimat în total la 10

550 (zece mii cinci sute cincizeci) lei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, în intervalul de timp cuprins între lunile decembrie 2019 - octombrie 2020, Palamari Vitali, având intenția de profit și îmbogățire, cu scopul de a însuși bunuri din avutul altei persoane, conștientizând gradul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările prejudiciabile, a pătruns în gospodăria cet. Danicov Victor, amplasată în mun. xxxxx, unde, din sarai și beci a sustras mai multe bunuri materiale și anume: un rezervor cu capacitatea de 50 l. în care se afla ulei de floarea soarelui cu costul de 1000 lei și un rezervor cu capacitatea de 30 l. în care se afla ulei de floarea soarelui cu costul de 600 lei, un rezervor cu capacitatea de 120 l. în care se afla vin cu costul de 1700 lei, 20 de borcane cu capacitatea de un litru, cu conservare: carne de găină, pește cu costul de 2000 lei, o cârțiță confecționată din aluminiu cu capacitatea de 30 l. cu costul de 200 lei, o cratița cu capacitatea de 15 l. cu costul de 250 lei, două aparate de găurit de culoare sură cu costul de 3000 lei, un ferestru electric de model „Alka” de culoare galbenă cu costul de 1500 lei, și un ferestru electric de model „Temp” de culoare sură cu costul de 1500 lei, instrumente manuale pentru uz casnic la preț total de 2000 lei, lemne tăiate în volum de 1,3 m³ la preț de 1500 lei, astfel cauzându-i un prejudiciu material în sumă de 15250 lei.

Tot el, în noaptea de 20.10.2020 spre 21.10.2020, având intenția de profit și îmbogățire cu scopul de a însuși bunuri din avutul altei persoane, conștientizând gradul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările prejudiciabile, a pătruns în gospodăria cet. Danicov Victor, amplasată în mun. xxxxxxxxxx, de unde a sustras patru saci de nuci cu cantitatea de 23 kg, costul unui kg de 11 lei și două rezervoare confecționate din aluminiu cu capacitatea de 40 l și 50 l, cauzându-i astfel părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 2800 lei

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- Avocatul Ciurac Natalia în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

- Inculpatul Palamari Vitali a depus și cerere de apel suplimentar la data de 26.05.2021 și 14.06.2021 a solicitat casarea sentinței cu emiterea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cum ar fi munca neremunerată în folosul comunității.

3.1 În motivarea apelului avocatul Ciurac Natalia în numele inculpatului a invocat că:

- deși inculpatul anterior a fost atras la răspundere penală, nu

poate fi considerată o circumstanță în defavoarea inculpatului care ar demonstra probabilitatea acestuia de a ascunde adevărul în privința bunurilor sustrate;

- cazul dat nu s-a investigat amplu și deplin, or persistă probabilitatea că celelalte bunuri au fost sustrate de către alte persoane;

- consideră că, prejudiciul material solicitat de către partea vătămată este extrem de exagerat.

3.2 În motivarea apelului inculpatul a menționat că:

- a comis fapta de care regretă mult;

- la momentul comiterii faptei de care este învinuit era în stare de ebrietate alcoolică.

- are la întreținere pe mama sa, care este grav bolnavă, promite că pe viitor nu va mai comite asemenea fapte.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2021, apelul avocatului Ciumac Natalia în numele inculpatului și apelul inculpatului Palamari Vitali, a fost respins ca nefondat, și menținută sentința fără modificări.

4.1 Instanța de apel în urma verificării probatoriului a conchis că, probele puse la baza sentinței de condamnare corespund cerințelor legale și prin prisma acestora prima instanță a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei.

În continuare a considerat că, probele administrate în cadrul prezentei cauze penale formează un ansamblu probator, coroborează, și vin în susținerea bazei probante, ce constată pe deplin vinovăția lui Palamari Vitali în comiterea faptei ce i se impută și declarațiile date în instanța de fond de către partea vătămată și civilă Donicov Victor, precum și prin probele materiale prezentate de către partea acuzării și anume: plângerea lui Danicov Victor din 26.10.2020 la IP Edineț prin care solicită să fie atrase la răspundere persoane necunoscute, care prin pătrundere în gospodăria sa, iau sustras bunuri materiale în sumă aproximativă de 15 250 lei. (f.d. 5); proces verbal de cercetare la fața locului din 26.10.2020, cercetarea fiind efectuată în gospodăria amplasată în mun. xxxxx, ce aparține lui Danicov Victor (f.d. 7-16); proces-verbal de cercetare la fața locului din 26.10.2020, cercetarea fiind efectuată în gospodăria amplasată în xxxxxxxx, ce aparține lui Palamari Vitalie, în urma căreia au fost ridicate: 1,3m³ de lemne despicate, un aparat de găurit, un ferestruu electric de model „Temp”, un ferestruu electric de model „Alka” (f.d. 25-31); proces-verbal de examinare a obiectului și ordonanța de anexare în calitate de corp delict din data de 28.10.2020 prin care a fost examinate 1,3 m³ de lemne despicate, un aparat de găurit, un ferestruu electric de model „Temp”, un ferestruu electric de model

„Alka” (f.d. 53-58), proces-verbal privind constatarea unei bănuieli rezonabile din 05.11.2020 (f.d. 72); înștiințarea telefonică din 21.10.2020 primită de la cet. Danicov Victor precum că, la data de 20.10.2020 spre 21.10.2020 persoane necunoscute au pătruns în gospodăria sa de unde au sustras 4 saci de nuci (f.d. 74); plângerea lui Danicov Victor prin care solicită să fie luate măsuri cu persoane necunoscute care au furat de la el saci cu nuci (f.d. 75); procesul – verbal de cercetare la fața locului din 21.10.2020 efectuată la domiciliul lui Danicov Victor, situat pe adresa xxxxxx (f.d. 77-80); procesul-verbal de reconstituire a faptei din data de 12.11.2020 efectuat în mun. unde cet. Palamari Victor, fiindu-i propus a acceptat și benevol a relatat și a arătat cum a pătruns în gospodăria ce aparține lui cet. Danicov Victor de unde a sustras mai multe bunuri. (f.d.104-106)

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță, judecând cauza penală a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității, și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Palamari Vitali în fapta incriminată, fiind făcută încadrarea juridică justă a acțiunilor acestuia în baza art. art. 186 alin. (2) lit. c), d) și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

La fel a considerat, că prima instanță a motivat just soluția adoptată în partea stabilirii pedepsei penale, pentru inculpatul Palamari Vitali, acordând deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilită conform sancțiunii art. art. 186 alin. (2) lit. c), d) și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

În opinia instanței de apel, pedeapsa penală aplicată inculpatului Palamari Vitali a fost stabilită în limitele sancțiunii legii aplicate, măsura de pedeapsă stabilită de instanță fiind adecvată faptei comise de către inculpat.

Cu referire la solicitările apărării și inculpatului enunțate în cererea de apel și în cadrul ședinței de judecată, privind aplicarea în privința lui Palamari Vitali a unei pedepse non privative de libertate, instanța de apel nu lea reținut deoarece inculpatul anterior condamnat pentru infracțiuni similare, acesta nu și-a făcut concluziile necesare și din nou a comis infracțiuni similare.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului, prin care invocând temei de drept art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea

sentinței și deciziei, rejudecarea cauzei cu aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, prin prisma prevederilor art. 90 Cod penal.

5.1 În susținerea recursului avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului a invocat că:

- atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au dat deplină apreciere a circumstanțelor atenuante pe caz, fapt ce a dus la aplicarea unei pedepse prea aspre față de Palamari Vitali, nefiind aplicat la justa valoare principiul individualizării răspunderii și pedepsei penale;

- fiindu-i incriminată lui Palamari Vitali componentele de infracțiune prevăzute de art. 186 alin. 2 lit. c), d) și art. 186 alin. 2 lit. c), d) Cod Penal, instanța de judecată a constatat aplicarea unei pedepse privative de libertate cu toate că inculpatul a recunoscut totuși parțial vina și sunt restituite totuși o parte din bunurile sustrase;

- deși inculpatul a fost anterior condamnat, acesta are antecedente penale stinse și se învinuiește de 2 infracțiuni mai puțin grave;

- consideră oportună aplicarea în privința inculpatului Palamari Vitali a unei pedepse non privative de libertate, deși ultimul anterior a fost atras la răspundere penală, nu poate fi considerate o circumstanță în defavoarea inculpatului care ar demonstra probabilitatea acestuia de a ascunde adevărul în privința bunurilor sustrase;

- cu referire, la recunoașterea vinei doar referitor la bunurile care au fost furate, consideră că nu s-a investigat amplu și deplin probabilitatea comiterii și a altor persoane, furtul celorlalte bunuri, despre care partea vătămată insistă că au fost sustrase.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil, considerând corecte constatările instanței de apel.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală,

instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Lecturând textul recursului, Colegiul penal constată că, referindu-se la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, recurentul își exprimă dezacordul doar cu faptul că pedeapsa aplicată este prea aspră. Astfel, în conformitate cu art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că, temeiul de recurs invocat de recurent precum că, eronat a fost individualizată pedeapsa nu și-a găsit confirmarea, acesta fiind unul declarativ.

Examinând materialele cauzei, conținutul deciziei instanței de apel, Colegiul penal observă prezența unei motivări plauzibile a soluției privind menținerea sentinței primei instanțe cu privire la aplicarea pedepsei și modului de executare a pedepsei. Este de menționat că, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, a luat în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, lipsa circumstanțelor atenuante, prezența circumstanțelor agravante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, precum și de caracteristica personalității inculpatului, care anterior a fost condamnat.

De asemenea se atestă că, instanța de apel argumentat a reținut concluziile primei instanțe, care conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, i-a stabilit lui Palamari Vitali pedeapsa sub formă de închisoare în limitele sancțiunilor infracțiunilor incriminate pe un termen de 1 (un) an 6(șase) luni.

Cât ține de motivele indicate în recurs precum că, apărarea *“consideră oportună aplicarea în privința inculpatului Palamari Vitali a unei pedepse non private de libertate, deși ultimul anterior a fost atras la răspundere penală, nu poate fi considerate o circumstanță în defavoarea inculpatului care ar demonstra probabilitatea acestuia de a ascunde adevărul în privința bunurilor sustrate”*, Colegiul Penal nu le acceptă, or, instanța de

apel în decizia recurată a indicat și motivat pe deplin pedeapsa aplicată (f.d. 45-49), a dat apreciere tuturor circumstanțelor, inclusiv celor menționate de recurent și a luat în considerare pericolul social al acțiunilor inculpatului și personalitatea inculpatului – a fost atras la răspundere penală de mai multe ori pentru fapte similare, astfel, stabilind o pedeapsă în limitele Legii penale și echitabilă, ce corespunde atât principiului proporționalității cât și scopului pedepsei penale, astfel se va asigura restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului cât și a altor persoane.

Referitor la argumentul indicat de recurent precum că „*atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au dat deplină apreciere a circumstanțelor atenuante pe caz, fapt ce a dus la aplicarea unei pedepse prea aspre față de Palamari Vitali, nefiind aplicat la justa valoare principiul individualizării răspunderii și pedepsei penale*”, Colegiul Penal î-l va respinge, or ambele instanțe în urma examinării cauzei au menționat ca ne fiind constatate careva circumstanțe atenuante, acestea ne fiind invocate de partea apărării decât declarativ.

În acest sens, se reține că aceste prevederi legale au fost raportate just la circumstanțele cauzei penale, gravitatea infracțiunilor săvârșite (*fiind comise două infracțiuni mai puțin grave*) comise cu intenție, precum și la personalitatea inculpatului, care deși și-a recunoscut parțial vinovăția, acesta anterior fiind condamnat, și astfel doar aplicarea unei pedepse cu închisoarea, cu executarea reală a acesteia, va duce la reeducarea și corectarea inculpatului, precum și la restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Cu referire la alegațiile recurentului privind necesitatea dispunerii suspendării parțiale a executării pedepsei cu închisoare, Colegiul Penal notează că în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va

săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

Astfel, Colegiul Penal evidențiază că lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Colegiul Penal statuează că, pentru a se putea constata dacă inculpatul se poate corecta prin stabilirea unei pedepse non privative de libertate, se analizează persoana inculpatului sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată.

În acest sens, Colegiul Penal ține să indice că, inculpatul a mai fost condamnat inclusiv pentru săvârșirea unor infracțiuni similare, fiindu-i stabilite pedepse sub formă de închisoare, fapt ce arată că inculpatul nu a conștientizat și nu s-a corectat, astfel, Colegiul Penal conchide că, pentru inculpat săvârșirea infracțiunilor capătă caracter sistematic, el ignorând cu desăvârșire prohibițiile impuse de legea penală.

În aceste condiții, instanța de recurs ordinar conchide că stabilirea unei pedepse non privative de libertate nu este rațională în circumstanțele stabilite pe caz și nu ar asigura scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, care reglementează, că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Mai mult, Colegiul Penal statuează că, o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție, or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, Colegiul Penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe

aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul Penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2021, în cauza penală în privința lui *Palamari Vitali xxxxxxxxxxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată **09 decembrie 2021**

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana